

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

УДК 378

Н. О. Гончаренко, С. А. Крошка

ЛИСИЧАНСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ – ОСВІТИ ПАЛАЦ ЗОЛОТИЙ (ДО ЮВІЛЕЮ З НАГОДИ 75-РІЧЧЯ)

Розвиток системи освіти вимагає від сучасної педагогічної науки й практики вивчення і впровадження нових методів навчання і виховання молоді, методів, що відповідали б сьогоденним запитам щодо мобільності знань молодих спеціалістів, їх конкурентоспроможності у різних професійних ситуаціях, високого рівня самостійності при опануванні новим матеріалом, орієнтації в сучасному світі технічних досягнень. Сучасний стан розвитку суспільства потребує такої підготовки педагога, яка зорієнтована на розвиток особистості дитини та на саморозвиток і самовдосконалення вчителя, здатного творчо працювати. Діюча система педагогічної освіти недостатньо сприяє повній реалізації творчого потенціалу майбутнього вчителя сучасної школи та не задовольняє його потреб у професійному становленні. Саме тому, вкрай необхідним є пошук нових підходів, які дозволяють досягти нової якості підготовки майбутнього вчителя сучасної школи.

Сучасні педагогічні інновації в системі освіти сьогодні стосуються, з одного боку, використання інтерактивних форм діяльності під час навчально-виховного процесу, з іншого – використання ІКТ для подання та збереження цих форм роботи, підвищення мотивації студента, розширення кола практичних умінь, що знадобляться для плідної професійної діяльності, орієнтування у широких об'єктах світових знань.

Дослідження різних аспектів розвитку вищої школи на інноваційній основі приділяли увагу зарубіжні вчені Х. Боуен, Т. Шульц, Р. Солоу.

Висвітленню окремих аспектів ролі освіти у формуванні інноваційної системи приділяли увагу відомі українські вчені і педагоги. Загальним питанням інтеграції наукового знання, проблемам пошуку організаційних форм і змісту якісної інтеграції наукової, навчальної, практичної і виховної роботи у процесі підготовки фахівця відповідно до вимог входження України до єдиного європейського освітнього простору присвячені роботи низки вітчизняних і зарубіжних учених Б. Ахлібінського, В. Вернадського, Г. Гегеля, А. Ейнштейна, І. Канта, Б. Кедрова, В. Левіна, Є. Маркаряна, С. Мелюхіната ін.); проблеми, досвід та інновації щодо реалізації державної освітньої політики, спрямованої на пошук і утвердження ефективної структури національної інноваційної

системи освіти України Л.Федулової; дослідження питань трансформації системи вищої освіти в контексті євроінтеграції України О.Соскіної. Проблему якісної підготовки фахівців розглядають у своїх працях вітчизняні і зарубіжні вчені І. Зязюн, Т. Коваль, В. Семиченко, С. Сисоева [5]. Проблему ефективного застосування сучасних ІТ у формування конкурентно спроможного фахівця, здатного до особистісної і професійної самореалізації, досліджують у своїх працях І. Дичківська, Л. Брескіна, М. Головня, Р. Гуревич, А. Ганєєва, Н. Морзе [4; 7]. Проблему здоров'я розглядають М. Амосов, В. Горашук, І. Нікітін, В. Зайцев, І. Брехман [1; 2; 3]; впровадження інноваційних технологій у галузі фізичної культури Т. Ротерс, О. Скалій [8; 9].

Сучасна молодь вибирає той навчальний заклад, який гарантує якісну освіту. Лисичанський педагогічний коледж (ЛПК) забезпечує якісну педагогічну освіту через: трансформацію навчального процесу у технологію навчання шляхом творчого застосування сучасних педагогічних технологій, удосконалення системи розвитку творчого потенціалу майбутнього педагога для його професійної самореалізації; впровадження здоров'язберігаючих технологій.

Мета роботи – познайомити з інноваційною освітньою діяльністю Лисичанського педагогічного коледжу Луганського національного університету (ЛНУ) імені Тараса Шевченка щодо якісної підготовки фахівців для освіти України.

Лисичанський педагогічний коледж понад 75 років залишається еталоном якості української освіти.

Навчальний заклад розпочав своє існування з місячних курсів і 1938р. зробив свій перший випуск учителів початкових класів за вечірньою формою навчання. 1940р. вечірні курси були реорганізовані у вечірню педагогічну школу, перший випуск якої – 27 вчителів початкових класів. У роки Великої Вітчизняної війни педагогічна школа не працювала. 1946р. педагогічна школа відновила свою роботу і 1947р. зробила випуск 35 спеціалістів. 1957 р. було відкрито відділення вчителів праці та креслення. 1975 р. збудовані навчальні майстерні.

Постановою Кабінету Міністрів України № 526 від 29.05.97р. на базі Лисичанського педагогічного училища було створено Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка. Це стало новою віхою в історії Лисичанського педагогічного коледжу, відкрило нові можливості освітньої діяльності.

Не одному поколінню вчителів дав путівку у життя педагогічний коледж. 75 років – це не просто вік. Ця дата містить у собі неоціненний зміст: труднощі, хвилювання, яскраві перемоги. Це і перший директор, і безкінечні переїзди з місця на місце, і страшні воєнні роки. Та педагогічне училище завжди з честю і гідністю робило свою справу. Скільки їх, випускників-педагогів, розлетілось по всій країні, скільки працює в нашій області, районах, місті! Чимало їх упевнено скажуть, що

навчатися у цьому закладі – це чи не найкраще у житті, бо кожен день тут сповнений вагомими справами і здобутками.

Коледж – це звучить гордо. Він відкриває першу сторінку, освічену добрими надіями, благородними пориваннями, відкриттями. Колектив педагогічного коледжу живе насиченим творчим життям, яке спрямоване на вирішення головної проблеми: підвищення якості підготовки фахівців шляхом модернізації освітньої діяльності через застосування новітніх педагогічних та інформаційних технологій; залучення викладачів та студентів до активної науково-дослідної роботи; формування високого рівня професійно-педагогічної культури майбутніх спеціалістів.

Нині навчання у коледжі проводиться за п'ятьма ліцензованими спеціальностями за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» та за чотирма ліцензованими спеціальностями за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст». Сьогодні коледж випускає вчителів початкової школи, фізичної культури, трудового навчання, психологів та вихователів дошкільних закладів. У коледжі навчається молодь з різних регіонів України.

У коледжі ведеться підготовка молоді на здобуття робітничих професій та суміжних спеціальностей: «Перукарська справа», «Основи дефектології та психофізична корекція», «Гувернер», «Токар», «Столяр будівельний», «Користувач ПК», «Інструктор фітнесу та хореографії».

Одним із стратегічних пріоритетів розвитку освіти колектив коледжу визначає створення інноваційного простору вищої освіти: забезпечення наукового супроводу розроблення та апробації моделей інноваційного розвитку освіти, переведення навчального закладу із режиму функціонування у режим випереджального інноваційного розвитку, розроблення концептуальних засад освіти майбутнього.

Досвід роботи ЛПК щодо модернізації освітньої діяльності через запровадження у навчально-виховний процес новітніх педагогічних і ІКТ було представлено на ІХ Міжнародній виставці «Освіта і кар'єра в Україні – 2006» і відзначено Почесним Дипломом виставки. ЛПК був відзначений за високі творчі досягнення в удосконаленні змісту навчально-виховного процесу Почесним Дипломом на Х Ювілейній Міжнародній виставці навчальних закладів «Сучасна освіта України – 2007».

2007–2008 роках ЛПК був нагороджений Почесною грамотою Обласної Ради директорів ВНЗ І-ІІ рівнів акредитації Луганської області за активну участь в обласному конкурсі-огляді педагогічних освітніх інновацій у формах, методах, технологіях навчання і виховання.

2009 року коледж був нагороджений Почесним дипломом від дирекції освітніх програм корпорації Intel в Україні за творче впровадження ідей програми Intel® «Навчання для майбутнього» у навчально-виховному процесі.

2010 рік відзначений отриманням Диплому на Міжнародній

виставці «Сучасні навчальні заклади – 2010» за вагомий внесок у модернізацію національної системи освіти; 2011 – Диплому Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України та Академії педагогічних наук України за активну участь в інноваційній модернізації національної системи освіти. 2010 року ЛПК отримав високе звання «Флагман освіти і науки України» за інноваційний досвід в управлінні навчальним закладом.

Елітний статус коледжу створюється студентами, що поповнюють скарбницю винагород дипломами лауреатів міжнародних конкурсів та змагань, наукових конференцій та предметних олімпіад, особистими відзнаками державного та міжнародного рівня. На честь наших студентів неодноразово лунали оплески та овації захоплених вболівальників у найпрестижніших спортивних центрах світу.

Наукова робота в коледжі є важливою складовою професійного становлення майбутнього педагога. Участь у різноманітних формах наукової роботи у поєднанні з творчим застосуванням сучасних педагогічних та ІКТ дає можливість підготувати грамотного, творчого фахівця.

Пріоритетними напрямками науково-методичної роботи у ЛПК є: формування професійної компетентності майбутніх педагогів у контексті європейського виміру якості освіти; формування творчої особистості педагога; формування корпоративної культури сучасного педагога в умовах демократичного суспільства; формування позитивного міжнародного та всеукраїнського іміджу навчального закладу; актуалізація ролі студентського самоврядування в управлінні навчальним закладом.

Студентство та педагогічний колектив педагогічного коледжу – активні учасники науково-практичних, науково-теоретичних конференцій регіонального, обласного, Всеукраїнського та Міжнародного рівнів. Наші студенти – переможці обласного етапу Міжнародного конкурсу з української мови імені П. Яцика, університетського конкурсу педагогічної майстерності, університетського етапу Всеукраїнського конкурсу науково-дослідних робіт з гуманітарних дисциплін, університетського етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт –2011 з напрямку «Фізичне виховання та основ здоров'я», університетського конкурсу науково-дослідних робіт «Перший крок у науку».

У ЛПК створена система соціально-гуманітарної роботи (СГР). Кожен із напрямків СГР має свої завдання, які сприяють розвитку у студентів почуття патріотизму, шанобливого ставлення до українських культурно-історичних цінностей; збереженню й розвитку корпоративної культури; безперешкодного доступу студентів з особливими потребами до якісного навчання, побуту, дозвілля.

Протягом 2007–2008 н.р. була розроблена та пройшла апробацію експериментальна модель становлення особистості «Шлях у

досконалість», яка довела свою ефективність та результативність і була прийнята за основу СГР коледжу. Метою моделі «Шлях у досконалість» є становлення особистості як розвиток, збереження і перетворення людських якостей у педагогічній взаємодії; сприяння всебічному розвитку особистості майбутнього конкурентноспроможного фахівця з вищою професійною освітою, фізично здорового, високо культурного, інтелігентного, соціально активного громадянина.

Студенти ЛПК й учні шкіл – постійні відвідувачі Музейного комплексу коледжу: музей «Молода гвардія», музей «Історії коледжу», музей «Українознавства». 2013 року планується відкриття «Музею педагогіки».

У період становлення спеціальності «Фізичне виховання» діяльність викладачів циклової комісії спрямована на створення психолого-педагогічних умов для повноцінної реалізації особистісного, інтелектуального потенціалу студентів на основі сучасних досягнень педагогічної науки; реалізацію практичних заходів, спрямованих на розбудову фізичного виховання в закладах освіти, підвищення фахового рівня підготовки студентів.

Студенти і викладачі коледжу мають можливість удосконалювати свої вміння та навички, підтримувати спортивну форму і вести здоровий спосіб життя. Основними завданнями по формуванню культури здоров'я (КЗ) студентів є: формування принципово нового підходу до свого здоров'я, спрямованого на його збереження й зміцнення; акцентування уваги на можливостях свого організму; диференційований підхід до різних методик оздоровлення і лікування тих чи інших захворювань; уміле використання медико-валеологічних знань; пропагування ідеї здорового способу життя; знайомство з досягненнями науки валеології, медицини, фізичної культури, в галузі культури здоров'я людини.

Процес формування КЗ реалізується в декілька етапів: самопізнання свого організму, рівня культури здоров'я; самооцінювання стану свого здоров'я; самооздоровлення. Позааудиторна робота являє собою систему організованих занять по формуванню КЗ студентів. Розповсюдженою формою позааудиторної роботи є інформаційно-просвітницькі години та години спілкування. Тематика різноманітна і залежить від інтересів студентів, які вивчаються за допомогою бесід, анкетних опитувань. Студенти готують до вечорів невеликі виступи, мета яких не тільки повідомити цікаві дані, але й залучити до активної бесіди інших.

У коледжі формується і забезпечується всебічний розвиток здоров'я студентів, підвищується рівень фізичної підготовленості, формуються і поліпшуються основні життєво-важливі рухові навички, вміння та знання. Реалізуються завдання завдяки чітко поставленій меті: забезпечення необхідного рівня розвитку життєво важливих рухових навичок і фізичних якостей, формування морально-етичної культури студента, виховання інтересу і звички до самостійних занять ФК і

спортом, набуття навичок ЗСЖ.

Ми пишаємося перемогою збірної коледжу з усіх видів спорту за останні 5 років. Хлопці і дівчата нікому не віддають пальму першості на зональних обласних змаганнях. Спортсмени змагаються з обраних видів спорту за такими напрямками: боротьба дзюдо та самбо, карате, акробатичний рок-н-рол, бокс, пауерліфтинг, спорт з собаками, спортивні ігри. В загальному заліку на Спартакіаді ЛНУ команда коледжу посіла 3 місце. Брала активну участь у Фестивалі спорту, який щорічно проводять у ЛНУ імені Т. Шевченка.

Популярним є проведення Днів Здоров'я, спартакіади коледжу, Дня фізкультурника, «Черлідінг». Ці заходи включають в себе все різноманіття методів і засобів формування КЗ студентів, проведення змагань, турнірів, вікторин, конкурсів, виступів художньої самодіяльності. Девізом проведення всіх заходів є слова «Здорові люди – це найцінніший скарб держави».

Лисичанськ – спортивний край, багатий на спортивні таланти. Впродовж багатьох років спорт був і є невід'ємною частиною регіону, а нашими спортсменами пишається вся країна. Значний внесок ЛПК зроблено у розвиток і становлення професійного спорту на Луганщині. Студенти захищали честь країни на змаганнях міжнародних та всеукраїнських рівнів. Зі стін коледжу вийшов 1 Майстер спорту Міжнародного класу, 6 Майстрів спорту, 15 кандидатів у майстри спорту.

Інтерес до проблеми розвитку спорту та вдосконалення здоров'я студентів обумовлений загальними тенденціями розвитку сучасної культури, сутнісними характеристиками КЗ в становленні фізично, психічно і морально здорової особистості. В Україні відбуваються корінні перетворення системи освіти і тому проблема розвитку спорту набуває особливої уваги, оскільки становлення гуманістичної освітньої парадигми можливе лише на основі включення системи освіти в контексті національної і загальнолюдської культури.

Робота з високими технологіями – візитна картка сучасного студента. І ті, хто навчаються у педагогічному коледжі, самі переконуються у цьому, адже сучасні технології вже давно «прописалися» на ниві освіти, що дозволило суттєво покращити як навчальний процес, так і самостійну педагогічну діяльність молодих фахівців.

Плідне співробітництво педагогічного коледжу з корпорацією Intel вже стало доброю традицією. З року в рік електронні розробки викладачів і студентів навчального закладу стають володарями численних нагород цієї корпорації. Студенти оволодівають новими для себе навичками на тренінгах «Intel® Навчання для майбутнього». Запорукою того, що це навчання буде успішним, є компетентність самих викладачів коледжу, які теж мають сертифікати корпорації Intel. Всі студентські електронні здобутки знаходять застосування під час

проходження практики. Одним із таких успішних проєктів став експериментальний майданчик «Використання програми «Intel® Навчання для майбутнього» в умовах сучасної початкової школи», в якому коледж активно співпрацює з викладачами й учнями шкіл Луганської області та дошкільними установами регіону.

75 років поспіль перегортає сторінки життя наша Альма-матер, кожна з яких наповнена яскравими подіями, здобутками і перемогами викладачів та студентів.

Диво-спогади линуть із минулого і горять у душах незгасним сьайвом. Скільки душевного тепла, хвилюючого настрою несуть вони нам!

Інтерес до проблеми формування культури здоров'я обумовлений загальними тенденціями розвитку сучасної культури, сутнісними характеристиками культури здоров'я в становленні фізично, психічно і морально здорової особистості. Формування культури здоров'я набуває особливої уваги, оскільки становлення гуманістичної освітньої парадигми можливе лише на основі включення системи освіти в контексті національної і загальнолюдської культури.

У подальшому плануємо проаналізувати роботу науково-методичної ради коледжу. Подальша систематизація педагогічного досвіду, класифікація розробок та укладання на цих засадах технологій сприятиме розвитку педагогічної інноватики з формування фізичної культури особистості.

Список використаної літератури

1. Амосов М. М. Роздуми про здоров'я./ М. М. Амосов – К. : Здоров'я, 1990. – 166 с. **2. Брехман И. И.** Введение в валеологию – науку о здоровье. / И. И. Брехман – Л.: Наука, 1987. – 125 с. **3. Горащук В. П.** Організація навчально-виховного процесу з валеології в загальноосвітній середній школі./ В. П. Горащук – Луганськ : Альма-Матер, 2002. – 111 с. **4. Дичківська І. М.** Інноваційні педагогічні технології./ І.М. Дичківська – К.: Академвидав, 2004. – 352 с. **5. Зязюн І. А.** Освітні технології у вимірах педагогічної рефлексії / І.А. Зязюн // Світло. – 1996. – № 1. – с.4–7. **6. Мінєнко Г. М.** Застосування ІКТ як засобу інтеграції навчальної і наукової роботи в умовах інноваційного освітнього простору // Збірник матеріалів регіональної науково-практичної конференції «Підготовка майбутнього фахівця до професійної діяльності в умовах інноваційного освітнього простору»./ Г.М. Мінєнко, Н.О. Гончаренко – Донецьк, 2011. – С. 145-150. **7. Морзе Н.** Intel® Навчання для майбутнього: методичні рекомендації. / Н.Морзе – К. : Видавнича група ВНУ, 2005. – 212 с. **8. Ротерс Т. Т.** Мультимедійні технології в процесі підготовки спеціалістів з фізичного виховання // Молода спортивна наука України: зб. наук. праць з галузі фізичної культури і спорту. / Т.Т.Ротерс – Л., 2006. – Вип., Т. 3. – С. 269-273. **9. Скалій О. В.** Використання комп'ютерних технологій у галузі фізичного виховання // Наукові

записки Тернопільського педагогічного університету. Сер.: Педагогіка./ О.В.Скалій – Т.: ТДПУ, 2000. – № 7. – С.82-84.

Гончаренко Н. О., Крошка С. А. Лисичанський педагогічний коледж – освіти палац золотий (до ювілею з нагоди 75-річчя)

У статті розкриті історичні віхи Лисичанського педагогічного коледжу. Охарактеризовано інноваційну діяльність колективу педагогічного коледжу, що спрямована на забезпечення якісної підготовки фахівців для освіти України: інтеграція наукової, навчальної, навчально-виробничої, соціально-гуманітарної роботи; творче застосування сучасних педагогічних, здоров'язберігаючих та інформаційно-комунікаційних технологій; процес формування культури здоров'я учнівської молоді.

Ключові слова: освіта, інновації, технологія, спорт, здоров'я.

Гончаренко Н. А., Крошка С. А. Лисичанский педагогический колледж – образования дворец золотой (к юбилею по случаю 75-летия)

В статье раскрыты исторические вехи Лисичанского педагогического колледжа. Раскрыта инновационная деятельность коллектива педагогического колледжа, которая направлена на обеспечение качественной подготовки специалистов для образования Украины: интеграция научной, учебной, учебно-производственной и социально-гуманитарной работы, творческое применение современных педагогических, оздоровительных и информационно-коммуникационных технологий; процесс формирования культуры здоровья.

Ключевые слова: образование, инновации, технология, спорт, здоровье.

Goncharenko N. O., Kroshka S. A. Lisichansk Teacher Training College as Gold Palace of Education (on the 75-th Anniversary)

Historical milestones of Lisichansk teacher training college are revealed in the article. Innovative activity of the personnel of educational college, focused on the provision of high quality training of specialists in the sphere of education, is revealed, including the integration of scientific, educational, industrial training, social and humanitarian work, creative application of modern teaching, information and communication technologies, the process of healthy culture formation. Lisichansk teacher training college provides education through teaching: the transformation of an educational process in technology, education through creative application of modern educational technology, development of teachers' creative potential for their professional self-realization. Interest to the problem of sports development and health improvement is conditioned by general development tendencies of modern culture, essential characteristics of health culture in the achievement of physical, psychical, and moral healthy personality. Ukraine has major

changes in the system of education. Therefore, the problem of sports development becomes very important, because formation of humanistic and educational paradigm is possible if included in national and universal culture.

Key words: education, innovation, technology, sports, health.

Стаття надійшла до редакції .14.02.2013 р.

Прийнято до друку 29.03.2013 р.

Рецензент – к. філ. н., доц. Шкуран О. В.

УДК 613.86:796

А. С. Лимонченко

МЕТОДИКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ФИЗИЧЕСКИХ УПРАЖНЕНИЙ ДЛЯ СНИЖЕНИЯ ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО НАПРЯЖЕНИЯ

В современном мире человек подвергается различным негативным факторам, которые впоследствии приводят к стрессам, состоянию тревожности и депрессиям. Поэтому задача нашего общества – это найти выход из этой глобальной проблемы, так как увеличение стрессов и депрессий приводит к многим заболеваниям, что впоследствии сделает нашу нацию физически очень слабой.

Национальный институт психического здоровья провел собрание специалистов с тем, чтобы обсудить возможности использования физических нагрузок для борьбы со стрессом и депрессией [3, с. 58-60]. В результате обсуждения специалисты подчеркнули, что:

- уровень физической подготовленности характеризуется положительной взаимосвязью с психическим здоровьем и самочувствием;
- физические нагрузки взаимосвязаны со снижением уровня тревожности;
- тревожность и депрессия – характерные симптомы неспособности справиться с психическим стрессом; физические нагрузки взаимосвязаны со снижением уровня депрессии и тревожности.
- продолжительные физические нагрузки, как правило, взаимосвязаны со сниженными уровнями тревожности и фобиями;
- сильно выраженная депрессия требует профессионального лечения, физические нагрузки могут быть использованы как вспомогательное средство;
- адекватные физические нагрузки обуславливают снижение различных показателей стресса, таких, как нервно-мышечное напряжение, ЧСС в покое, содержание некоторых гормонов;
- по мнению современных медиков, физические нагрузки оказывают положительное эмоциональное воздействие на людей любого